

משנה - מכות

• [פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#) [משנה יב](#) [משנה יג](#)
[משנה יד](#) [משנה טו](#) [משנה טז](#)

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

פיצד העדים נעשים זוממין, מעידין אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה {ג} או בן חלוצה {ד}, אין אומרים יעשה זה בן גרושה או בן חלוצה תחתיו,

אָלֵא לֹקֵה אַרְבָּעִים. מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהוּא חָיֵב לְגָלוֹת {ה}, אִין אֹמְרִים יְגַלֶּה זֶה תַּחֲתָיו, אָלֵא לֹקֵה אַרְבָּעִים. מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁגָּרַשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְלֹא נָתַן לָהּ כְּתֻבָּתָהּ, וְהֵלֵא בֵּין הַיּוֹם וּבֵין לְמַחֵר סוּפוֹ לְתַן לָהּ כְּתֻבָּתָהּ, אֹמְדִין כִּמָּה אָדָם רוֹצֵה לְתַן בְּכְתֻבָּתָהּ {ו} שֶׁל זֶה, שֶׁאִם נִתְאַלְמְנָה אוֹ נִתְגַּרְשָׁה, וְאִם מֵתָה יִירָשְׁנָה בְּעַלָּהּ. מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהוּא חָיֵב לְחַבְרוֹ אֶלְף זֹז עַל מְנַת לְתַנֵּן לוֹ מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, וְהוּא אֹמֵר מִכָּאן וְעַד עֶשֶׂר שָׁנִים, אֹמְדִין כִּמָּה אָדָם רוֹצֵה לְתַן וְיִהְיוּ בִידּוֹ אֶלְף זֹז, בֵּין נוֹתֵנִן מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, בֵּין נוֹתֵנִן מִכָּאן וְעַד עֶשֶׂר שָׁנִים:

פרק א - משנה ב

מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁחָיֵב לְחַבְרוֹ מֵאֲתִים זֹז, וְנִמְצָאוּ זֹמְמִין, לֹקִין וּמְשַׁלְּמִין, שֶׁלֹּא הֵשִׁם הַמְּבִיאוֹ לִידֵי מַכּוֹת, מְבִיאוֹ לִידֵי תַשְׁלוּמִין, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אֹמְרִים, כָּל הַמְּשַׁלֵּם אֵינוֹ לֹקֵה:

פרק א - משנה ג

מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהוּא חָיֵב מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים, וְנִמְצָאוּ זֹמְמִין, לֹקִין שְׁמֹנִים, מְשׁוּם לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַד עַד שֶׁקָּר (שְׁמוֹת כ), וּמְשׁוּם וְעָשִׂיתֶם לוֹ כְּאִשׁוֹר זָמִם (דְּבָרִים יט), דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אֹמְרִים, אֵינֶן לֹקִין אָלֵא אַרְבָּעִים. מְשַׁלְּשִׁין בְּמִמּוֹן וְאִין מְשַׁלְּשִׁין בְּמַכּוֹת. כִּיצַד, הֶעִידוּהוּ שֶׁהוּא חָיֵב לְחַבְרוֹ מֵאֲתִים זֹז, וְנִמְצָאוּ זֹמְמִין, מְשַׁלְּשִׁין בִּינֵיהֶם. אָבֵל אִם הֶעִידוּהוּ שֶׁהוּא חָיֵב מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים, וְנִמְצָאוּ זֹמְמִין, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לֹקֵה אַרְבָּעִים:

פרק א - משנה ד

אִין הַעֲדִים נַעֲשִׂים זֹמְמִין עַד שֶׁיִּזְוְמוּ אֶת עַצְמוֹן. כִּיצַד, אָמְרוּ מְעִידִין אָנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהֵרַג אֶת הַנֶּפֶשׁ, אָמְרוּ לָהּ הֵיאֵד אַתָּם מְעִידִין, שֶׁהֵרַג נֶהְרַג

זֶה אִוּ הַהוֹרֵג הָיָה עִמָּנוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי, אִין אֵלּוּ זֹמְמִין {ד}.

אָבֵל אָמְרוּ לָהֶם הֵיאֵךְ אַתֶּם מְעִידִין, שֶׁהָרִי אַתֶּם הֵייתֶם {ט} עִמָּנוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי {יט}, הָרִי אֵלּוּ זֹמְמִין, וְנִהְרָגִין עַל פִּיהֶם {יז}:

פרק א - משנה ה

בָּאוּ אַחֲרֵים וְהִזְיִמוּם, בָּאוּ אַחֲרֵים וְהִזְיִמוּם, אָפְלוּ מֵאָה, כָּלֶם יִהְרָגוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֶסְטָסִית הִיא זֹ, וְאִינָה נִהְרָגַת אֵלָא כַּת הָרֵאשׁוֹנָה בְּלִבָּד:

פרק א - משנה ו

אִין הַעֲדִים זֹמְמִין נִהְרָגִין, עַד שְׁיִגְמַר הַדִּין, שֶׁהָרִי הַצְּדוּקִין אוֹמְרִים, עַד שְׁיִהְרָג, שְׁנִאָמַר נָפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ {ב}. אָמְרוּ לָהֶם חַכְמִים, וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר (דברים יט) וְעִשִּׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו, וְהָרִי אָחִיו קִים {כא}. וְאִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר נָפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ, יְכוֹל מִשְׁעָה שֶׁקִּבְלוּ עַדוּתָן {כב} יִהְרָגוּ, תִּלְמוּד לומר, נָפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ, הָא אִינָן נִהְרָגִין עַד שְׁיִגְמַר הַדִּין {כג}:

פרק א - משנה ז

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמֵת הַמֵּת (שם יז), אִם מִתְקַיְמַת הָעֲדוּת בְּשְׁנַיִם, לָמָּה פָּרַט הַכְּתוּב בְּשִׁלְשָׁה, אֵלָא לְהַקִּישׁ שְׁלֹשָׁה לְשְׁנַיִם, מֵה שְׁלֹשָׁה מְזִימִין אֶת הַשְּׁנַיִם {כד}, אִף הַשְּׁנַיִם יִזְמִוּ אֶת הַשְּׁלֹשָׁה. וּמִנֵּין אָפְלוּ מֵאָה, תִּלְמוּד לומר, עֲדִים {כה}. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מֵה שְׁנַיִם אִינָן נִהְרָגִין עַד שְׁיִהוּ שְׁנֵיהֶם זֹמְמִין, אִף שְׁלֹשָׁה אִינָן נִהְרָגִין עַד שְׁיִהוּ שְׁלֹשְׁתָּן זֹמְמִין. וּמִנֵּין אָפְלוּ מֵאָה, תִּלְמוּד לומר, עֲדִים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לֹא בָּא הַשְּׁלִישִׁי {כז} אֵלָא לְהַחֲמִיר עֲלֵיו וְלַעֲשׂוֹת דִּינּוּ כִּיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ. וְאִם כֵּן עָנַשׁ הַכְּתוּב לְנִטְפָּל לְעוֹבְרֵי עֲבֵרָה כְּעוֹבְרֵי עֲבֵרָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה יִשְׁלַם שְׁכָר לְנִטְפָּל לְעוֹשֵׁי מִצְוָה כְּעוֹשֵׁי מִצְוָה:

פרק א - משנה ח

מה שניגים נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן בטלה **{כט}**, אף שלשה נמצא אחד מהן קרוב או פסול, עדותן בטלה. מנין אפלו מאה, תלמוד לומר, עדים. אמר רבי יוסי, במה דברים אמורים, בדיני נפשות. אבל בדיני ממונות, תתקיים העדות בשאר. רבי אומר, אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות. בזמן שהתרו **{ל}** בהן, אבל בזמן שלא התרו בהן, מה יעשו שני אחין שראו **{לא}** באחד שהרג את הנפש:

פרק א - משנה ט

היו שניגים רואין אותו מחלון זה ושניגים רואין אותו מחלון זה ואחד מתרה בו באמצע **{לב}**, בזמן שמקצתו רואין אלו את אלו, הרי אלו עדות אחת. ואם לאו **{לד}**, הרי אלו שתי עדיות. לפיכך אם נמצאת אחת מהן זוממת, הוא והן נהרגין והשניה פטורה **{לה}**. רבי יוסי אומר, לעולם אין נהרגין עד שיהו פי שני עדיו מתרין בו, שנאמר (דברים יז) על פי שניגים עדים **{לו}**. דבר אחר, על פי שניגים עדים, שלא תהא סנהדרין שומעת מפי התרגמן **{לז}**:

פרק א - משנה י

מי שנגמר דינו וברח ובא לפני אותו בית דין **{לח}**, אין סותרים את דינו. כל מקום שיעמדו שניגים ויאמרו, מעידין אנו באיש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני, ופלוני ופלוני עדיו **{לט}**, הרי זה יהרג. סנהדרין נוהגת בארץ ובחוץ לארץ **{מ}**. סנהדרין ההורגת אחד בשבוע נקראת חבלנית. רבי אלעזר בן עזריה אומר, אחד לשבעים **{מב}** שנה. רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים, אלו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף הן מרבין **{מו}** שופכי דמים בישראל:

אלו הן הגולין, ההורג נפש בשגגה. היתה מעגל במעגילה ונפלה [א] עליו והרגתו, היתה משלשל בחבית ונפלה עליו והרגתו, היתה יורד [ב] בסלם ונפל עליו והרגו, הרי זה גולה. אבל אם היתה מושך במעגילה ונפלה עליו והרגתו, היתה דולה בחבית ונפסק החבל ונפלה עליו והרגתו, היתה עולה בסלם ונפל עליו והרגו, הרי זה אינו גולה. זה הפלל, כל שבדרך ירידתו, גולה. ושלל בדרך ירידתו, אינו גולה. נשמת הפרזל מקתו והרג, רבי אומר, אינו גולה. וחכמים אומרים, גולה. מן העץ [ו] המתבקע, רבי אומר, גולה. וחכמים אומרים, אינו גולה:

הזורק אבן לרשות הרבים והרג, הרי זה גולה. רבי אליעזר בן יעקב אומר, אם מכשיצאתה האבן מידו הוציא הלז [ט] את ראשו וקבלה, הרי זה פטור. זרק את האבן לחצרו והרג, אם יש רשות לנזק לכנס לשם, גולה. ואם לאו, אינו גולה, שנאמר (דברים יט) ואשר יבא את רעהו ביער, מה היער רשות לנזק ולמזיק [י] לכנס לשם, יצא חצר בעל הבית שאין רשות לנזק ולמזיק לכנס לשם. אבא שאול אומר, מה חטבת עצים רשות, יצא האב המכה את בנו [יא], והרב הרודה את תלמידו, ושליח בית דין [יב]:

הָאֵב גּוֹלָה עַל יְדֵי הַבֵּן, וְהַבֵּן גּוֹלָה עַל יְדֵי הָאֵב. הַכֹּל גּוֹלִין עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל גּוֹלִין עַל יְדֵיהֶן, חוּץ מֵעַל יְדֵי גֵר תּוֹשֵׁב. וְגֵר תּוֹשֵׁב אֵינּוּ גּוֹלָה אֶלָּא עַל יְדֵי גֵר תּוֹשֵׁב **[טו]**. הַסּוּמָא אֵינּוּ גּוֹלָה, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, גּוֹלָה. הַשּׁוֹנֵא אֵינּוּ גּוֹלָה. רַבִּי יוֹסִי בֵּר יְהוּדָה אֹמֵר, הַשּׁוֹנֵא נִהְרַג, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמוֹעֵד **[יח]**. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר, יֵשׁ שׁוֹנֵא גּוֹלָה וְיֵשׁ שׁוֹנֵא שְׂאֵינּוּ גּוֹלָה. זֶה הַכָּלָל, כֹּל שֶׁהוּא יָכוֹל לֹמַר לְדַעַת הָרַג **[יט]**, אֵינּוּ גּוֹלָה. וְשֵׁלָא לְדַעַת הָרַג, הָרִי זֶה גּוֹלָה:

פרק ב - משנה ד

לְהִיכּוֹן גּוֹלִין, לְעָרֵי מַקְלָט. לְשֵׁלֵשׁ שְׂבַעֲבָר הִירְדּוֹן וְלְשֵׁלֵשׁ שְׂבַאֲרָץ כְּנָעַן, שְׂנַאֲמַר (במדבר לה) אֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנֵנוּ מֵעֲבָר לִירְדּוֹן וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנֵנוּ בְּאֲרָץ כְּנָעַן וְגוֹ'. עַד שֶׁלֹּא נִבְחָרוּ שְׁלֹשׁ שְׂבַאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, לֹא הָיוּ שְׁלֹשׁ שְׂבַעֲבָר הִירְדּוֹן קוֹלְטוֹת **[כב]**, שְׂנַאֲמַר (שם) שֵׁשׁ עָרֵי מַקְלָט תַּהֲיִינָה, עַד שֶׁיְהִיוּ שְׁשֶׁתּוֹן קוֹלְטוֹת כְּאֶחָד:

פרק ב - משנה ה

וּמְכֻוֹנוֹת לָהֶן דְּרָכִים מְזוּ לְזוּ, שְׂנַאֲמַר (דברים יט) תִּכְיִן לָךְ הַדְּרָךְ וְשֵׁלֶשֶׁת וְגוֹ'. וּמוֹסְרִין לָהֶן שְׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׂמָא יַהֲרַגְנוּ בְּדְרָךְ, וְיַדְבְּרוּ אֵלָיו. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, אִף הוּא מְדַבֵּר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, שְׂנַאֲמַר (שם) וְזֶה דְּבַר הָרַחֵם:

פרק ב - משנה ו

רַבִּי יוֹסִי בֵּר יְהוּדָה אֹמֵר **[כו]**, בְּתַחֲלָה **[כז]**, אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מְזִיד מְקַדִּימִין לְעָרֵי מַקְלָט, וּבֵית דִּין שׁוֹלְחִין וּמְבִיאִין אוֹתוֹ מִשָּׁם. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב מִיְתָה בְּבֵית דִּין, הָרְגוּהוּ. וְשֵׁלָא נִתְחַיֵּב מִיְתָה, פְּטוּרוֹהוּ **[כח]**. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב גְּלוּת, מַחְזִירִין אוֹתוֹ לְמִקּוּמוֹ, שְׂנַאֲמַר (במדבר לה) וְהָשִׁיבוּ אוֹתוֹ הָעֵדָה אֶל עִיר מַקְלָטוֹ וְגוֹ'. אֶחָד מְשׁוּיַח בְּשִׁמּוֹ הַמְּשַׁחָה וְאֶחָד הַמְּרַבֵּה בְּבִגְדִים וְאֶחָד שְׂעֵבֵר

מְמַשִּׁיחֶתּוֹ, מַחְזִירִין אֶת הַרוּצֵחַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִף מְשׁוּחַ מְלַחֶמָה
מַחְזִיר אֶת הַרוּצֵחַ. לְפִיכֶךָ אֲמוּתִיחֶן שֶׁל כְּהֻנִּים מְסַפְּקוֹת לָהֶן מַחִיָּה
וּכְסוּת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְפַּלְלוּ עַל בְּנֵיהֶם שְׂיָמוּתוּ. מְשַׁנְּגֵמֵר דִּינוֹ מֵת כֶּהֵן גְּדוֹל,
הַרִי זֶה אֵינוֹ גּוֹלָה. אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְמַר דִּינוֹ מֵת כֶּהֵן גְּדוֹל וּמְנוֹ אַחַר תַּחֲתִינוּ,
וְלֵאחֶר מִכֵּן נִגְמַר דִּינוֹ, חוֹזֵר בְּמִיתָתּוֹ שֶׁל שְׁנֵי **[לג]**:

פרק ב - משנה ז

נִגְמַר דִּינוֹ בְּלֹא כֶּהֵן גְּדוֹל, הַהוֹרֵג כֶּהֵן גְּדוֹל, וְכֶהֵן גְּדוֹל שֶׁהָרַג **[לד]**, אֵינוֹ
יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם. וְאֵינוֹ יוֹצֵא לֹא לְעֵדוֹת מִצְוָה וְלֹא לְעֵדוֹת מְמוֹן וְלֹא
לְעֵדוֹת נְפֹשׁוֹת. וְאֶפְלוּ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לוֹ, וְאֶפְלוּ שֶׁר צָבָא יִשְׂרָאֵל כְּיוֹאֵב בֶּן
צְרוּיָה, אֵינוֹ יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם **[לה]**, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר לה) אֲשֶׁר נָס שָׁמָּה, שָׁם
תִּהְיֶה דִירָתּוֹ, שָׁם תִּהְיֶה מִיתָתּוֹ, שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרָתּוֹ. כְּשֶׁם שֶׁהָעִיר קוֹלְטָת,
כֶּךָ תַּחֲוּמָהּ קוֹלֵט **[לו]**. רוּצֵחַ שֶׁיִּצָּא חוּץ לְתַחֲוּם וּמִצָּאוֹ גּוֹאֵל הַדָּם, רַבִּי יוֹסִי
הַגִּלְגַּלִּי אוֹמֵר, מִצְוָה **[לז]** בִּיד גּוֹאֵל הַדָּם, וּרְשׁוּת בִּיד כָּל אָדָם. רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמֵר, רְשׁוּת בִּיד גּוֹאֵל הַדָּם, וְכָל אָדָם אֵין חַיְבִין עָלָיו. אֵילָן שֶׁהוּא עוֹמֵד
בְּתוֹךְ הַתַּחֲוּם וְנוֹפֵז נוֹטָה חוּץ לְתַחֲוּם, אוֹ עוֹמֵד חוּץ לְתַחֲוּם וְנוֹפֵז נוֹטָה
לְתוֹךְ הַתַּחֲוּם, הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֶר הַנוֹף. הָרַג בְּאוֹתָהּ הָעִיר **[לט]**, גּוֹלָה מְשֻׁכְּנָה
לְשֻׁכְּנָה. וּבֶן לְוִי **[מ]**, גּוֹלָה מְעִיר לְעִיר:

פרק ב - משנה ח

כְּיוֹצֵא בּוֹ **[מא]**, רוּצֵחַ שֶׁנִּגְלָה לְעִיר מִקְלָטוֹ וְרָצוּ אַנְשֵׁי הָעִיר לְכַבְּדוֹ, יֹאמְרוּ
לָהֶם רוּצֵחַ אָנִי. אָמְרוּ לוֹ אִף עַל פִּי כוֹ, יִקְבֵּל מֵהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יט) וְזֶה
דְּבַר **[מב]** הַרְצֵחַ. מַעֲלִים הָיוּ שֶׁכָּר לְלוּיִם, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר
[מג], לֹא הָיוּ מַעֲלִים לָהֶן שֶׁכָּר. וְחוֹזֵר לְשַׁרְרָה **[מד]** שֶׁהָיָה בָּהּ, דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לֹא הָיָה חוֹזֵר לְשַׁרְרָה שֶׁהָיָה בָּהּ:

פרק ג - משנה א

וְאֵלוֹ הֵן הַלּוֹקִין, הַבָּא עַל אַחוֹתָיו, וְעַל אַחוֹת אָבִיו, וְעַל אַחוֹת אָמוֹ, וְעַל אַחוֹת אִשְׁתּוֹ, וְעַל אִשְׁתּוֹ אַחִיו, וְעַל אִשְׁתּוֹ אַחִי אָבִיו, וְעַל הַנְּדָה, אֲלֻמָּנָה לְכַהֵן גְּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחֻלּוּצָה לְכַהֵן הַדְּיוּט, מִמְּזֻרָת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בֵּת יִשְׂרָאֵל לְנִתְיוֹ וּלְמִמְזוֹר. אֲלֻמָּנָה וְגְרוּשָׁה, חַיְבִין עָלֶיהָ מְשֻׁם שְׁנֵי שְׁמוֹת. גְּרוּשָׁה וְחֻלּוּצָה, אֵינּוּ חַיְבִין אֶלָּא מְשֻׁם אֶחָד בְּלִבָּד:

פרק ג - משנה ב

הַטָּמֵא שֶׁאָכַל אֶת הַקֹּדֶשׁ {ד}, וְהַבָּא אֶל הַמִּקְדָּשׁ טָמֵא, וְהָאוֹכֵל חֶלֶב, וְדָם, וְנוֹתֵר, וּפְגוּל, וְטָמֵא, הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַחוּץ, וְהָאוֹכֵל חֶמֶץ בַּפֶּסַח, וְהָאוֹכֵל וְהַעוֹשֶׂה מְלֶאכֶה בְיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְהַמִּפְטֵם {ה} אֶת הַשֶּׁמֶן, וְהַמִּפְטֵם אֶת הַקִּטְרֶת, וְהַסֹּד בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וְהָאוֹכֵל נִבְלוֹת וְטֵרֵפוֹת, שְׂקָצִים {ו} וְרִמְשִׁים {ז}. אֶכֶל טָבֵל וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה תְרוּמָתוֹ, וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ. כַּמָּה יֵאָכֵל מִן הַטָּבֵל וַיְהִי חַיְב, רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כֹּל שֶׁהוּא, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כַּזֵּית. אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵין אַתֶּם מוֹדִים לִי בְּאוֹכֵל נִמְלָה כֹּל שֶׁהוּא חַיְב. אָמְרוּ לוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּבָרִיתָהּ. אָמַר לָהֶן, אִף חֶטָה אַחַת כְּבָרִיתָהּ:

פרק ג - משנה ג

הָאוֹכֵל בַּכּוּרִים עַד שֶׁלֹּא קָרָא עָלֶיהֶן, קֹדֶשִׁי קֹדֶשִׁים חוּץ לַקְּלָעִים, קֹדֶשִׁים קָלִים וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי חוּץ לַחֹמָה, הַשּׁוֹבֵר אֶת הַעֶצֶם בַּפֶּסַח הַטְּהוֹר, הָרִי זֶה לּוֹקֵה אַרְבָּעִים. אֲבָל הַמּוֹתִיר בַּטְּהוֹר וְהַשּׁוֹבֵר בַּטָּמֵא, אֵינּוּ לוֹקֵה אַרְבָּעִים:

פרק ג - משנה ד

הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר, לוקה ואינו משלח. וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין חבין עליה:

פרק ג - משנה ה

הקורח קרחה בראשו, והמקיף פאת ראשו, והמשחית פאת זקנו, והשורט שריטה אחת {טז} על המת, חב. שרט שריטה אחת על חמשה מתים או חמש שריטות על מת אחד, חב על כל אחת ואחת. על הראש, שתיים {יח}, אחת מכאן ואחת מכאן. על הזקן, שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה. רבי אליעזר אומר, אם נטלו כלו כאחת, אינו חב אלא אחת. ואינו חב עד שיטלנו בתער. רבי אליעזר אומר, אפלו לקטו במלקט או ברהיטני, חב {כב}:

פרק ג - משנה ו

הכותב כתבת קעקע, כתב ולא קעקע, קעקע ולא כתב, אינו חב, עד שיכתב ויקעקע בדיו ובכחל ובכל דבר שהוא רושם. רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון אומר, אינו חב עד שיכתוב שם {כג} השם, שנאמר ויקרא {ט} וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני ה':

פרק ג - משנה ז

נזיר שהיה שותה ביין כל היום, אינו חב אלא אחת. אמרו לו אל תשתה

אל תשׁתה והוא שׁוֹתָה, חָיֵב עַל כֵּל אַחַת וְאַחַת:

פרק ג - משנה ח

הָיָה מְטַמֵּא לְמֵתִים כֹּל הַיּוֹם, אֵינּוּ חָיֵב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תְּטַמֵּא, אֵל תְּטַמֵּא, וְהָיָה מְטַמֵּא, חָיֵב עַל כֹּל אַחַת וְאַחַת **{כה}**. הָיָה מְגַלַּח כֹּל הַיּוֹם, אֵינּוּ חָיֵב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תְּגַלַּח אֵל תְּגַלַּח וְהוּא מְגַלַּח, חָיֵב עַל כֹּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה לְבוּשׁ בְּכֵלָאִים **{כו}** כֹּל הַיּוֹם, אֵינּוּ חָיֵב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תִּלְבַּשׁ אֵל תִּלְבַּשׁ וְהוּא פּוֹשֵׁט וְלוּבֵשׁ, חָיֵב עַל כֹּל אַחַת וְאַחַת:

פרק ג - משנה ט

יֵשׁ חוֹרֵשׁ תֵּלֶם אֶחָד וְחָיֵב עָלָיו מְשׁוּם שְׂמֹנֶה **{כח}** לְאוּיִן, הַחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וְחֲמוֹר, וְהוּן מְקַדְּשִׁים, בְּכֵלָאִים בְּפָרִים, וּבְשָׂבִיעִית, וַיּוֹם טוֹב **{לג}**, וְכֹהֵן וְנָזִיר בְּבֵית הַטְּמֵאָה. חֲנֻנְיָא בֶן חֲכִינְאִי אוֹמֵר, אִף הַלוּבֵשׁ כֵּלָאִים. אָמְרוּ לוֹ, אֵינּוּ הַשֵּׁם. אָמַר לָהֶם, אִף לֹא הַנָּזִיר הוּא הַשֵּׁם:

פרק ג - משנה י

כְּמָה מְלַקֵּין אוֹתוֹ, אַרְבָּעִים חֲסֵר אַחַת. שְׁנַאֲמַר (דברים כה) בְּמִסְפָּר אַרְבָּעִים, מִנֵּן שְׁהוּא סְמוּךְ **{לד}** לְאַרְבָּעִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אַרְבָּעִים שְׁלֵמוֹת הוּא לֹקָה. וְהִיכֵן הוּא לֹקָה אֶת הַיִּתְרָה, בֵּין כְּתַפְּיו **{לה}**:

פרק ג - משנה יא

אין אומדין אותו אלא במכות הראויות להשתלש. אמדוהו לקבל
ארבעים, לקה מקצת ואמרו שאינו יכול לקבל ארבעים, פטור. אמדוהו
לקבל שמנה עשרה **[לז]**, משלקה אמרו שיכול הוא לקבל ארבעים, פטור.
עבר עברה שיש בה שני לאוין, אמדוהו אמד אחד, לוקה ופטור. ואם לאו,
לוקה ומתרפא וחוזר ולוקה:

פרק ג - משנה יב

ביצד מלקין אותו, כופת שתי ידיו על העמוד הילך והילך, וחזן הכנסת
אוחז בבגדיו, אם נקרעו נקרעו, ואם נפרמו נפרמו, עד שהוא מגלה את
לבו **[לט]**. והאבן נתונה מאחוריו, חזן הכנסת עומד עליה. ורצועה של עגל
בידו, כפולה אחד לשנים ושנים לארבעה, ושתי רצועות עולות ויורדות
בה:

פרק ג - משנה יג

ידה טפח ורחבה טפח, וראשה מגעת על פי כרסו. ומכה אותו שלישי
מלפניו ושתי ידות מלאחוריו. ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא
מטה, שנאמר (דברים כה) והפילו השפט. והמכה מכה בידו אחת בכל כחו:

פרק ג - משנה יד

והקורא קורא **[מג]** (שם כח) אם לא תשמר לעשות וגוי' והפלא ה' את מפתך
ואת מפות וגוי', וחוזר לתחלת המקרא (שם כט) ושמתם את דברי הברית
הזאת וגוי', וחונתם (תהלים עח) והוא רחום יכפר עון וגוי', וחוזר לתחלת
המקרא. ואם מת תחת ידו, פטור. הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת, הרי
זה גולה על ידו. נתקלקל בין ברעי בין במים, פטור. רבי יהודה אומר,
האיש ברעי והאשה במים:

כָּל חַיִּיבֵי כְרִיתוֹת שֶׁלְקוּ, נִפְטְרוּ יְדֵי כְרִיתָתָן, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כה) וְנִקְלָה אָחִידָא לְעֵינֶיךָ, כְּשֶׁלְקָה הָרִי הוּא כְּאָחִיד, דְּבָרֵי רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל {מז}. אָמַר רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל, מָה אִם הָעוֹבֵר עַבְרָה אַחַת, נוֹטֵל נַפְשׁוֹ עֲלֶיךָ, הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁתִּנָּתֵן לוֹ נַפְשׁוֹ. רַבִּי שֶׁמְעוֹן אָמַר, מִמְקוֹמוֹ הוּא לָמַד, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח) וְנִכְרְתוּ הַנֶּפְשׁוֹת הָעוֹשֹׂת וְגוֹ', וְאָמַר (שם) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אַתֶּם הָאָדָם וְחֵי בָהֶם. הָא, כָּל הַיּוֹשֵׁב וְלֹא עֶבֶר עַבְרָה, נוֹתֵן לוֹ שְׂכָר כְּעוֹשֶׂה מִצְוָה. רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר רַבִּי אָמַר, הָרִי הוּא אָמַר (דברים יב) רַק חֲזַק לְבַלְתִּי אֶכֶל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְגוֹ', וּמָה אִם הַדָּם שֶׁנֶּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם קָצָה מִמֶּנּוּ, הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִקְבֵּל שְׂכָר {מט}, גִּזַּל וְעֲרִיּוֹת שֶׁנֶּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם מִתְאַוָּה לָהֶן וּמְחַמְדָתָן, הַפּוֹרֵשׁ מֵהֶן עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שִׁיזָכָה לוֹ וּלְדוֹרוֹתָיו וּלְדוֹרוֹת דּוֹרוֹתָיו עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת:

רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן עֲקִישָׁא אָמַר, רְצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מב) יֵי חֲפָץ לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדִיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר: